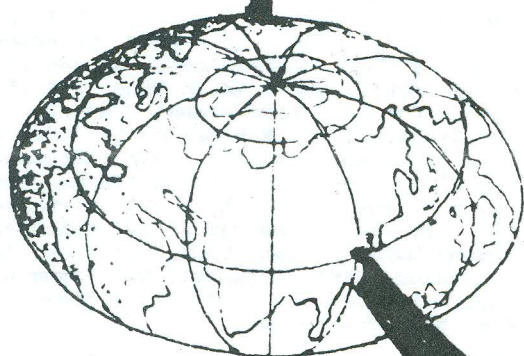

DIỄN ĐÀN

SỐ 16
ngày 18-3

„ 91

Nội dung

TIN TỨC	3
KINH TẾ - CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI	
Chìm sâu trong màu đỏ	7
Nước CH Slovakia độc lập	7
Tiến triển tại vùng vịnh	8
Kết xử vụ Thiên An Môn	10
Nhật bản và phương pháp đào tạo nhân viên	11
Bình mới rượu cũ	13
Đọc báo "minh"	15
DIỄN ĐÀN PRAHA 90 - 91	
Quyền con người	16
Người hải ngoại: Sự trở về một quá khứ	17
Người Việt đi tìm một VN mới	19
VĂN HÓA - VĂN NGHỆ - THỂ THAO	1
Một bờ cây đỏ thắm	21
Hai lần chỉ thị	24
Nụ cười ẩn lạc	25
Chuyện danh nhân : Marie Curie	26
THO: Xem tuồng - Đời sống của cán bộ và nghệ sĩ	
HỘP THƯ BẠN ĐỌC	27

Tạp chí Diễn đàn
do nhóm sinh viên và nghiên cứu sinh
Praha thực hiện

Chịu trách nhiệm: Trần Hồng Hà
Kolej Strahov XI/42
Spartakiádní 5
16017 Praha 6

Mọi thư tử, bài vở, tiền ủng hộ xin
các bạn gửi về địa chỉ:

Lê Thanh Nhân
Samizdat Diễn Đàn

PEN CLUB
Národní 11

11 000 Praha 1

Tel. Văn phòng từ 12h đến 16h

232 09 24 - xin linka 339

Nhà ở: 222 651 linka 04 - p 111

Fax: (42) (02) 22 23 04

Vài lời gửi bạn đọc

Thưa các bạn, vì điều kiện giá giấy tăng gấp ba lần so với trước và gia in cũng tăng gấp, đôi nên chúng tôi bắt buộc phải giảm số lượng bạn in. Để mỗi tờ báo tới được tay các bạn ở trong Tiệp hiện tại chúng tôi phải chi phí trên 9 karon và ngoài Tiệp phải thêm 13 cuaron tiền bưu điện. Vì điều kiện tài chính có hạn nên BBT bắt buộc phải cắt bỏ một số nơi.

Tuy rằng đó là một điều rất đáng buồn nhưng chúng tôi không thể làm khác được, vậy mong các bạn thông cảm, truyền tay nhau đọc và cố gắng giúp đỡ chúng tôi để tờ báo có thể tiếp tục tồn tại.

Thân ái chào các bạn.

BBT

Tính từ 25.2.1991 đến 16.3.1991 chúng tôi đã nhận được:

BÀI CỦA CÁC BẠN SAU ĐÂY

Trương Anh Tú (Praha 10), Một bạn đọc Liberec, Pavel Smrž (Liberec), Nguyễn Hải Sơn (Đức)

TIỀN ỦNG HỘ của các bạn sau đây

Đình Quang Anh Tuấn, 30# (Mỹ), Trần Quốc Anh, 10DM, Đinh Thu Nguyệt, 10DM, Hoài Hương, 50DM, Frank, 10DM (Đức), Lương Hồng Nam, 20K; Trương Dũng, 100K; Trương Anh Tú, 100K (Praha), Lưu Hoàng Hiệp, 50K, Phạm Đăng Dung, 100K (Přibram), Nguyễn Thế Long, 100K (Bělá pod Bezdědem); Nguyễn Hồng Hà, 50K (Jabknenice), Nguyễn Thanh Tùng, 50K (Nejdek), Nguyễn Đình Ninh, 50K (Teplice), Minh Đức, 50K (Bedřicha), Nguyễn Hải Phong, 50K (Hodkovice N/Mohelkou); Chu Văn Chương, 50K (Liberec), Lão Hạc, 100K (Letohrad), Trần Thủy Gừng, 50K; Nguyễn Toàn Thắng, 50K; Nguyễn Mạnh Cường, 50K (Trutnov), Trần Hồng Quang, 50K (Police nad Metují), Bùi Hải Cường, 150K, Trương Quyết Chiến, 100K; Đỗ Xuân Dung (Vsetín), Soukup Jiří (Bohumín), Võ Trọng Giáp (Zlín), Lưu Vĩnh Yên, 50K; Thái Thị Thơm, 50K; Thành Huy, 50K (Bratislava).

THƯ CỦA CÁC BẠN SAU ĐÂY:

Nguyễn Du, Đình Quang Anh Tuấn (Mỹ), Một sinh viên (Ottawa, Canada), Trần Quốc Anh, Ngô Gia Linh, Nguyễn Hải Sơn (Đức), Lương Hồng Nam, Trương Anh Tú (Praha), Lưu Hoàng Hiệp, một bạn đọc (Přibram), Nguyễn Thế Long (Bělá pod Bezdězem), Quan Nam Tiến, nhóm bạn đọc (Libčice nad Vltavou), Nguyễn Văn Bô (Sedlčany), Nguyễn Thanh Tùng (Nejdek), Nguyễn Tấn Khoa (Pizek), Hà dân (Sezimovo Ústí II), Đoàn Trung Thành, Nguyễn Đình Ninh (Teplice), Minh Đức (Bedřicha); Nguyễn Thị Duyên (Plavý), Hùng Mạnh (Jablonec N/N), Nguyễn Hải Phong (Hodkovice N/Mohelkou), Lão Hạc (Letohrad), Pavel Diviš, Nguyễn Mạnh Cường (Trutnov), Trần Hồng Quang (Police nad Metují), Minh Hiền (Uherský Brod), Nguyễn Văn Thi (Ostrava), Ngô Chí Trung (Prostějov), Bùi Hải Cường, Trương Quyết Chiến (Vsetín), Tập thể Bohumín, Soukup Jiří (Bohumín), Lưu Vĩnh Yên, Thành Huy, Huỳnh Ngọc (Bratislava), Nguyễn Đức Dũng (Pezinok), Kim Kaukičová (Žilina)

Ngoài ra chúng tôi còn nhận được nhiều phiếu đặt báo, vì khuôn khổ tờ báo nên chúng tôi không thể đăng hết được, mong các bạn thông cảm.

Xin chân thành cảm ơn và mong nhận được ngày càng nhiều hơn sự cộng tác, giúp đỡ và góp ý cũng như liên lạc của các bạn.

TIN VIỆT NAM

NẠN NHÂN CHẤT ĐỘC MÀU DA CAM SẼ SỚM ĐƯỢC BỒI THƯỜNG

Ngày 6.2 vừa qua, tổng thống G. Bush vừa phê chuẩn luật bồi thường cho hàng trăm cựu chiến binh Mỹ đã chiến đấu ở VN, đã chịu tác hại của chất độc màu da cam trong thời gian phục vụ. Đạo luật chi bồi thường cho đối tượng chịu ba loại bệnh hậu quả của chất độc trên, con cháu qua di di truyền về đường con cái không được tính đến. Sự ra đời của đạo luật này đã trải qua một thời gian dài đấu tranh của Hội cựu chiến binh, trong đó những nguy cơ sử dụng vũ khí hoá học trong chiến tranh vùng vịnh cũng là tác động lớn để chấp nhận đạo luật trên. Trong suốt bảy năm (65-71) Mỹ đã thả xuống VN hơn 40 triệu lít chất độc trên đây, thiếu hụt thực vật ở các vùng du kích công san. (Reuter)
Theo báo Thế giới Pháp 8.2

SỰ THAY ĐỔI CHÍNH QUYỀN Ở BANGKOK LÀM TĂNG SỰ CÔ LẬP CỦA PHNOMPENH VÀ HÀ NỘI

Quân đội Thái lan sau khi đã thực hiện đảo chính chớp nhoáng ngày 23.2 vừa rồi, tuyên bố không thay đổi chính sách đối ngoại. Tuy nhiên, về vấn đề Campuchia, chính phủ mới đã có những thay đổi quan trọng nhất định, đối hồi trở lại vị trí của lực lượng Khôme đỏ, mà theo chương trình hoà giải của LHQ dưới sự bảo trợ của Pháp và Indonexia, cơ phần giảm sút. Chính phủ dẫn sự của thủ tướng M. Chatichai trước đây đã chủ trương ngồi vào bàn hội đàm với chính phủ Hun Sen và Hà nội về việc giải quyết vấn đề Campuchia bằng con đường hoà giải hoà bình và tổng tuyên cử tự do, với tham vọng biến Đông dương từ "một vùng chiến tranh thành một vùng thương mại". Quan điểm đó đã gặp sự phản đối ngấm ngấm của giới quân sự Thái lan, những người chủ trương đóng cửa quan hệ với Hà nội và Phnom-penh. Sau vụ đảo chính, chính phủ Hun-Sen chỉ còn hy vọng vào sự trở lại chính quyền của tướng bộ binh Chaovalit, một trong những người chủ trương đối thoại với Phnom-penh, nhưng điều đó cũng khó xảy ra. Do cùng là lý do vì sao Hà nội kêu gọi LHQ triệu tập "khẩn cấp" trở lại Hội nghị quốc tế về vấn đề Campuchia. Trung quốc cũng chuẩn bị trở lại với bang cơ đại sứ Trung quốc là người đầu tiên được chính phủ Thái lan mới tiếp kiến. Mặt khác, cũng dễ hiểu, vì sao VN cũng chưa thể đưa ra một sang kiến ngoại giao nào mới trước Đại hội đảng VII sắp tới. Trong tình hình đó, các sự mệnh trung gian của Pháp, Indonexia trên cơ sở chương trình LHQ cũng gần như dậm chân tại chỗ. Khôme đỏ có cơ hội trở lại chính trường chăng?

Dịch phỏng theo báo Le Monde 3.3.91

Theo ông, bộ máy lãnh đạo của đảng CSVN hiện nay "hoàn toàn bất lực, đưa xã hội đến chỗ rối loạn và ngăn cản mọi sự phát triển". Đảng đã nam mọi quyền hành", chính phủ và Quốc hội "chỉ thừa hành" quyết định của đảng. Bộ chính trị chỉ gồm "những đồng chí qua lớn tuổi, sức khỏe suy yếu" và "không có khả năng đáp ứng sự phát triển của thời đại".

Ông Nguyễn Khắc Viện cũng không tin hơn Bùi Tín bao nhiêu, rằng đại hội VII sẽ giải quyết được các vấn đề trên. Theo ông Tín, ban đề nghị của ông Viện đã nói lên "sự bất bình của toàn dân" đối với bản dự thảo đề cương được đưa ra. Bùi Tín viết: "Quan điểm chung đối hồi phải xem xét lại, thật sâu sắc tất cả các đường lối chính sách cũ". Ông cũng lên án rằng "Hà nội", đã trốn tránh đường đầu với mọi thực tế phát triển ở các nước Đông Âu". (AFP)

Báo Thế giới - Pháp 5.3.91

VIỆT NAM PHẢI PHẢN VAI TRÒ CỦA MỸ TRONG CHIẾN TRANH Ở VÙNG VỊNH

VN, một nước đang cố gắng làm dịu và phát triển mối quan hệ với Mỹ và phương Tây, đã làm các nhà quan sát ngạc nhiên vì những lời chỉ trích Mỹ nặng nề và những biểu hiện ủng hộ Irắc trong chiến tranh vùng Vịnh. Ngày 2.2 báo của ĐCS VN đã đăng: "Mỹ đã đi quá xa, vượt quá giới hạn do Hội đồng Bảo an LHQ đặt ra trong cuộc chiến tranh vùng Vịnh" và đang cố gắng "khua tay phục Irắc nhằm khẳng định vai trò cường quốc của Mỹ trên thế giới, quyết định vấn đề an ninh trên toàn cầu và đặt các dấu mốc khác vào quỹ đạo ảnh hưởng của mình."

Theo Far Eastern Economic Review 14.2.1991

HÀ NỘI VÀ MÀTXCÔVA CHUYỂN SANG BUÔN BÁN THỢ GIÀ CÁ THỊ TRƯỜNG

Ngày 31.1 VN và LX đã ký hiệp ước về quan hệ kinh tế và buôn bán chế năm 1991 với hình thức buôn bán hai chiều của thị trường tự do. Các quan chức VN và các nhà ngoại giao LX không công bố những chi tiết cụ thể trong hiệp ước nhưng nói rằng vẫn tiếp tục cố gắng san bằng sự bất bình đẳng trong buôn bán giữa hai nước trước đây. Mátxcôva cũng đã thông báo trước cho Hà nội rằng từ tháng 1 VN phải thanh toán cho các hãng hóa của LX bằng ngoại tệ mạnh với mức giá cả thị trường quốc tế.

Theo Far Eastern Economic Review 14.2.

NGƯỜI TỊ NẠN THẮNG KIẾN Ở HỒNG KÔNG

Tòa án Hồng Kông đã quyết định đơn xin tị nạn của anh Đỗ Giao, 24 tuổi, bị Ủy ban Tị nạn Hồng Kông bác bỏ trước đây phải được xem xét lại vì những sai lầm quan trọng trong quá trình xét hỏi và lập biên bản xét đơn tị nạn do một nhân viên Ủy ban tiến hành, người này chỉ có trình độ tiếng Việt hạn chế. Điểm sai lầm trong biên bản đó là đã có một thời gian làm việc trong một xí nghiệp nhà nước, điều đó có vẻ như mâu thuẫn về sự hành hạ, phân biệt đối xử của chính phủ Việt nam đối với anh vì quá khứ chống cộng của gia đình.

Trong thực tế anh Giao đã nhiều lần bị giam giữ, phải sống vất vưởng, chỉ có thể làm việc vào ban đêm vì không có giấy tờ tùy thân. Sau khi xét hỏi anh Giao cũng không được đọc lại biên bản thẩm vấn. Tòa án cũng quyết định từ nay các biên bản này phải được đọc lại cho người xin tị nạn nghe và phải có chữ ký của họ.

Hiện nay ở Hồng Kông có khoảng 45 000 người VN trong các trại tị nạn đang chờ đợi các cuộc thẩm vấn và thanh lý. Nếu không qua lọt thì họ sẽ bị trả về VN. Khoảng 20 000 người trong số đó đã bị thanh lý.

Theo New York Times Service 19.2.1991

NGUYỄN KHẮC VIỆN YÊU CẦU GIẢI THỂ CÁC CƠ QUAN LÃNH ĐẠO CỦA ĐSDCSVN

Hai nhân vật nổi tiếng tạm gọi là đối lập của giới lãnh đạo đảng CSVN hiện nay, vừa rời lên tiếng phê phán đường lối chính sách của chế độ Hà nội: người thứ nhất là Bùi Tín, đảng viên với hàng chục năm tuổi đảng, cựu phó tổng biên tập báo Nhân dân, hiện đang tị nạn chính trị ở Paris, và người thứ hai là Nguyễn Khắc Viện, nhà sử học nổi tiếng đã về hưu, hiện đang sống ở Sài Gòn, đã công bố nhiều bài luận chiến chống lại đường lối báo thù của đảng CSVN từ hơn một năm nay.

Trong bản góp ý, đề cương dự thảo chiến lược do đảng CSVN đề ra gửi cho chủ tịch Mặt trận Tổ quốc ngày 4.1 vừa rồi, ông yêu cầu "giải thể các cơ quan lãnh đạo TW của đảng bằng cách "trẻ hóa đội ngũ", rằng "các đồng chí lãnh đạo hiện cần biết tự rút ra khỏi vị trí và nhường chỗ cho những người mới". Ông cũng đề nghị cho phép tăng cường tự do báo chí, tư tưởng, lập hội, cũng như tự do biểu tình, bãi công và bầu cử.

TIN TUC

VN BAN HÀNH THUẾ THU NHẬP

Ngày 7/1/1991, Chủ tịch Hội đồng nhà nước Võ Chí Công đã ký lệnh công bố pháp lệnh 'Thuế thu nhập đối với người có thu nhập cao'. Theo pháp lệnh khoản thu nhập chịu thuế gồm:

- Thu nhập thường xuyên như: tiền lương, tiền công, các khoản phụ cấp và tiền thưởng có tính chất tiền lương, tiền công từ trên 400000 đồng/thang một người đối với người nước VN hoặc từ trên 800000 đồng/thang một người đối với người nước ngoài.

- Thu nhập không thường xuyên như: Tiền hoặc hiện vật của người định cư nước ngoài gửi về, trung số, thu nhập về chuyên giao công nghệ...

Về thuế suất: đối với thu nhập thường xuyên của người VN có 5 bậc thuế: 0o/o cho người có thu nhập dưới 400000 đồng/thang; 10o/o cho thu nhập từ 400000 đến 800000 đồng/thang; 20o/o cho thu nhập từ 800000 đến 1,2 triệu đồng/thang; 30o/o cho thu nhập từ 1,2 triệu đến 2 triệu đồng; 40o/o cho thu nhập từ 2 triệu đến 3 triệu đồng và 50o/o cho thu nhập từ trên 3 triệu đồng.
(Theo báo chí trong nước)

SỐ LAO ĐỘNG PHẢI THÔI VIỆC NĂM 1990

Theo Bộ Lao động và thương binh XH, tính đến ngày cuối tháng 11/90, tổng số lao động không có nhu cầu sử dụng được Ban chỉ đạo Trung ương thực hiện QĐ 176/HĐBT xét duyệt và cho thôi việc đã lên đến hơn 354000 người và gần 100000 người khác được nghỉ hưu theo chế độ hưu trí.
(Theo báo chí trong nước)

TIN THẾ GIỚI

SINH VIÊN BIỂU TÌNH TẠI THỦ ĐÔ NAM TỬ

Tuần vừa rồi Beograd, thủ đô nước cộng hòa Xec-bi (và cũng là thủ đô Nam Tử) sôi động bởi những cuộc biểu tình của sinh viên. Ngày thứ bảy 9.3 cuộc biểu tình do phe đối lập tổ chức bị đàn áp dã man, hai người chết và nhiều người bị thương. Nhiều nhân vật quan trọng trong phe đối lập bị bắt. Cảnh sát thậm chí dùng cả xe tăng trong khi đàn áp biểu tình. Mặc dù vậy sinh viên Beograd không lùi bước. Các ngày sau hàng chục ngàn sinh viên tiếp tục xuống đường. Chính phủ Xec-bi bắt buộc phải thực hiện tất cả các yêu sách của những người biểu tình, thả tất cả những người bị bắt, bỏ trường Bộ nội vụ Xec-bi phải từ chức. Sau khi các yêu sách được chấp thuận sáng ngày 13.3 sinh viên đã quyết định chấm dứt biểu tình.

(Theo báo chí thế giới)

ALBANI VẤN TIẾP TỤC SỐNG GIÓ

Tình hình tại Albani vẫn tiếp tục căng thẳng. Những người cộng sản sau những cơn sốc ban đầu hiện nay lại quay trở lại phản công. Ngày 2.3 vừa rồi tòa án đã kết tội 74 người tham gia vào vụ biểu tình chống chính phủ và lật đổ tướng Enver Hodža, người sáng lập Đảng cộng sản Albani. Lần đầu tiên quốc hội thông qua đạo luật cho phép công dân được sở hữu ô-tô. Albani là nước duy nhất ở châu Âu từ trước đến nay không ai được phép có ô-tô riêng. Hiện nay lần sóng người di tản từ Albani sang các nước phương Tây, đặc biệt là Italia tăng vọt. Trong các cuộc xung đột với cảnh sát 4 người đã bị giết, hàng chục người bị thương. Mặc dù vậy hàng ngàn người vẫn tiếp tục đổ về các thành phố cảng và từ đó băng tay, thuyền cố gắng sang đến Albani. Chính quyền của ông Ramiz Alia có còn tiếp tục công cuộc đổi mới chính trị nữa không?? Đó là câu hỏi làm đau đầu các nhà phân tích tình hình, mặc dù ngày 10.3 ông Alia đã hứa sẽ thả hết các tù chính trị vào khoảng cuối tháng ba, trước cuộc bầu cử tới.

(Theo báo chí Tiếp khách)

GIỜ CHẾT CỦA APARTHEID ĐÃ ĐIỂM

Tổng thống Nam Phi Frederik de Klerk thông báo rằng chính phủ của ông ta sẵn sàng tiến hành cải cách chính trị triệt để. Tại cuộc họp ngày 4.3 của Đảng dân tộc (đảng cầm quyền) Klerk nói rằng phương pháp duy nhất để giải quyết cuộc khủng hoảng kéo dài hiện nay ở Nam Phi là chấm dứt chính sách phân biệt chủng tộc apartheid.

(Mladá fronta Dnes 6.3)

NHỮNG NẠN NHÂN CỦA PINOCHET

Kết quả điều tra của ủy ban đặc biệt xem xét các vụ vi phạm nhân quyền trong 16 năm cầm quyền của nhà độc tài Pinochet tại Chile vừa được công bố ngày 4.3. Ủy ban ghi nhận được 1068 vụ giết người do cảnh sát quân đội hoặc công tác viên cũ của cảnh sát tiến hành. Xác của 957 nạn nhân nữa tạm thời vẫn chưa được tìm thấy. Tuy nhiên dự lu luận cho rằng số người bị giết phải cao hơn các con số nói trên nhiều lần.

(Mladá fronta Dnes 6.3)

TRUNG QUỐC TĂNG NGÂN SÁCH QUÂN SỰ

Ngân sách của quân đội giải phóng nhân dân Trung hoa trong các năm tới sẽ được tăng ít nhất 10% mỗi năm. Kế hoạch chiến lược phát triển quân đội Trung quốc tập trung chủ yếu vào hiện đại hóa không quân và hải quân và nâng cao trình độ nghiệp vụ của binh lính để tới cuối thế kỷ này Trung quốc có thể được xếp vào hàng ngũ các cường quốc trên thế giới.

(Mladá fronta Dnes 9.3)

CUỘC HỘI LÂM, NHẬT BẢN - BẮC TRIỀU TIÊN KHÔNG CÓ GI TIỀM TRIỂN

Ngày 12.3 tại Tokio đã kết thúc vòng hai cuộc hội đàm giữa Nhật bản và Bắc Triều tiên về việc bình thường hóa quan hệ giữa hai nước. Cuộc hội đàm chưa mang lại kết quả đáng kể nào. Quan điểm của Bắc Triều tiên đối với các mâu thuẫn chính, theo lời các quan chức Bộ ngoại giao Nhật bản, không có gì thay đổi. Bình nhưỡng đội chính phủ Nhật bản đền bù các thiệt hại do nước này gây ra đối với Bắc Triều tiên trong các năm 1945 - 1990 và từ chối đồng ý để nhân viên các tổ chức quốc tế kiểm tra các thiết bị hạt nhân ở Bắc Triều tiên. Vòng ba cuộc đàm phán giữa Bình nhưỡng và Tokio sẽ được tổ chức ở Bắc kinh.

(Mladá fronta Dnes 13.3)

CƠN NƯỚC NÀO CHƯA CÓ VŨ KHÍ HÓA HỌC ??

Ngoài 16 nước thành viên khối NATO và Liên-xô ít nhất còn có 14 nước nữa có vũ khí hóa học. Theo nghiên cứu bí mật của hải quân Mỹ được đăng trên New York Times ngày 10.3, lựu đạn, bom và đầu đạn tên lửa mang chất độc hóa học có mặt trong danh sách vũ khí của quân đội Syrie, Miến điện, Trung quốc, Ấn độ, Iran, Irak, Lipva, Bắc Triều tiên, Việt nam và các đồng minh của Mỹ: Ai cập, Izrael, Pakistan, Nam Triều tiên và Đài loan. Trong danh sách những nước đang "phân đấu" có vũ khí hóa học có các nước Afghanistan, Chile Salvador, Guatemala, Jordani, Sudan và Cad.

(Mladá fronta Dnes 11.3)

HUNGARY KHÔNG ĐỊNH GIA NHẬP KHỐI NATO

Theo lời tuyên bố của bộ trưởng Bộ quốc phòng Hungary Lajos Fúr sau khi đi thăm Luân đôn và Brusel trở về, Hungary không có ý định tham gia vào khối NATO và NATO cũng không tính đến khả năng này. Tuy nhiên cũng theo lời tuyên bố này Hungary muốn phát triển sự hợp tác toàn diện, kể cả trong lĩnh vực quân sự, với các nước thành viên khối NATO.

(Mladá fronta Dnes 11.3)

